

Zöld építészet

Zöld anyagok

Személyes egészségünket szolgálják és a környezetre kevésbé veszélyesek

"Egészséges"

- tiszta, nem bocsát ki káros anyagokat
- nem bocsát ki sugárzásokat, csökkenti a külső sugárzást

"Ökologikus"

- megújuló forrásból
- nem megújuló de újrahasznosítható
- gyártása nem fogyaszt sok energiát, jó hőtároló
- tartós
- nem szennyező
- kevés hulladék a gyártásnál, beépítésnél, újra beép.
- gyártásnál elfogadható munkakörülmények
- alkalmas alternatív energiaforrások alkalmazására

Hatékony energiafelhasználás

Vasbeton piaci csarnok

Kő: tartós építőanyag: -vulkanikus: gránit, bazalt
   -üledékes: homokkő, mészkő
   -átalakult: pala, márvány

barlanglakások Mátra, Bükk

templomok

piramisok

Kínai Nagy Fal

paloták, kastélyok, várak

Déli vidékek: mészkő

Észak: gránitépítészet

Téglaépületek nyílásainak keretei

Járdák, utak építése

Kőbányászat rontja a természet képét

Messzire szállítás energiapazarló

Beépítés: megmunkálás nélkül vagy finoman megmunkált

Nedvesedést meg kell akadályozni

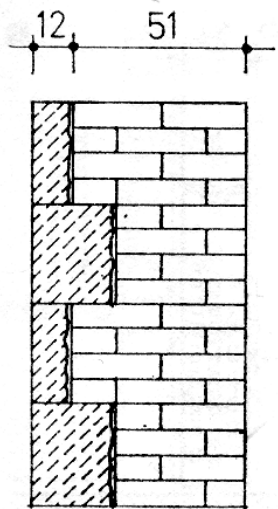
Magas beépítési költség

Nehéz és sok fizikai munka

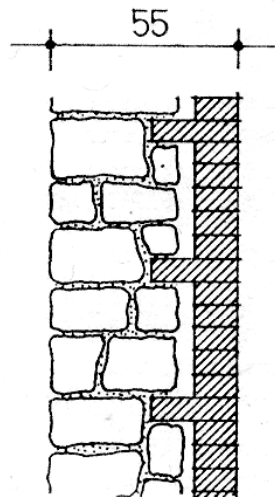
Védeni kell a savas esőktől

Felújítás: vakolat eltávolítása, a fal lélegzik

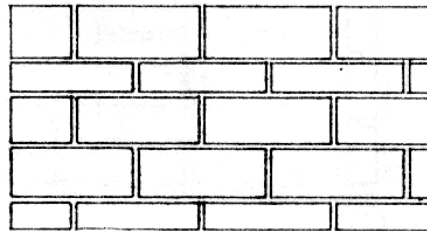
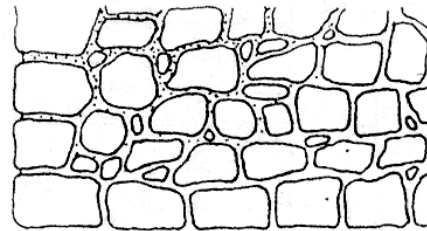
KŐFALAK

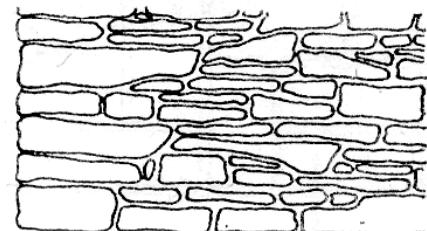
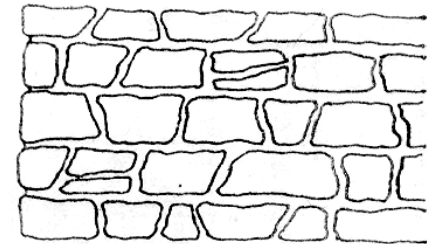
a

b

c

8. ábra. A kő alkalmazása falak építésére

a) kővel burkolt téglafal, b) belülről téglával burkolt kőfal, c) különböző kőfalfelület-kiképzések

Skócia
Edinburgh vár

Kő és téglavegyes falazat

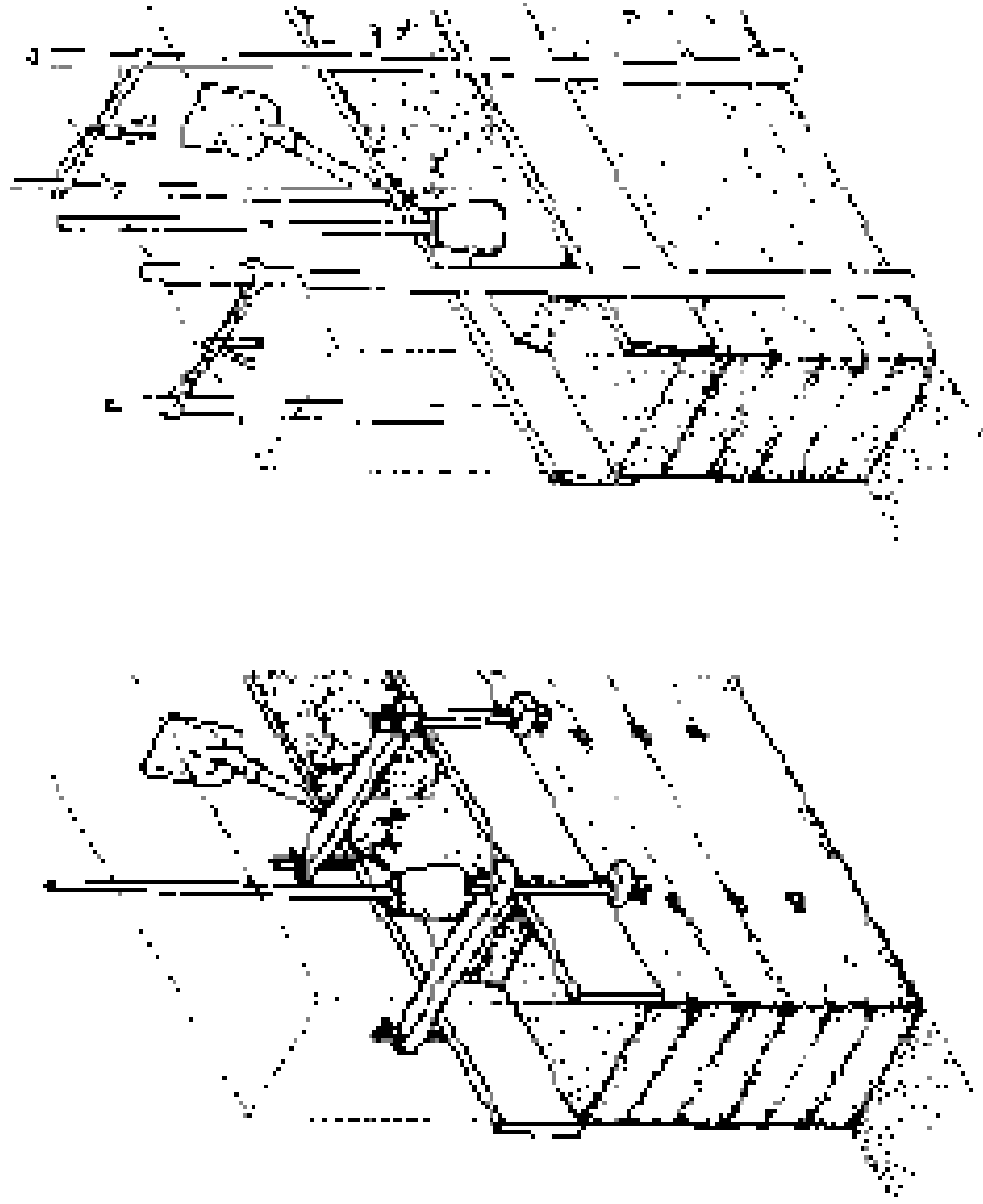

Föld: agyag nedvesség hatására könnyen károsodik
Könnyen lebomlik

Tömésfal: 30 cm magas zsaluk, kézi dögölés
csatlakozások vesszővel erősítve

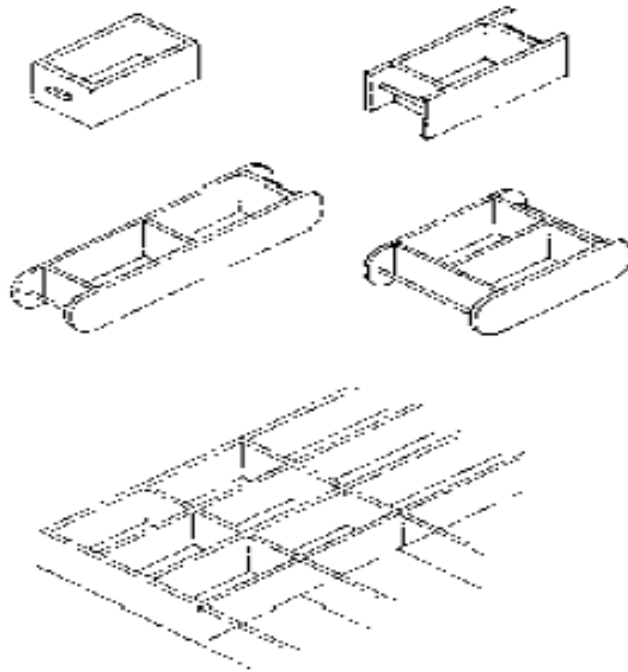
5. ábra Vert fal készítésének kétfajta módja

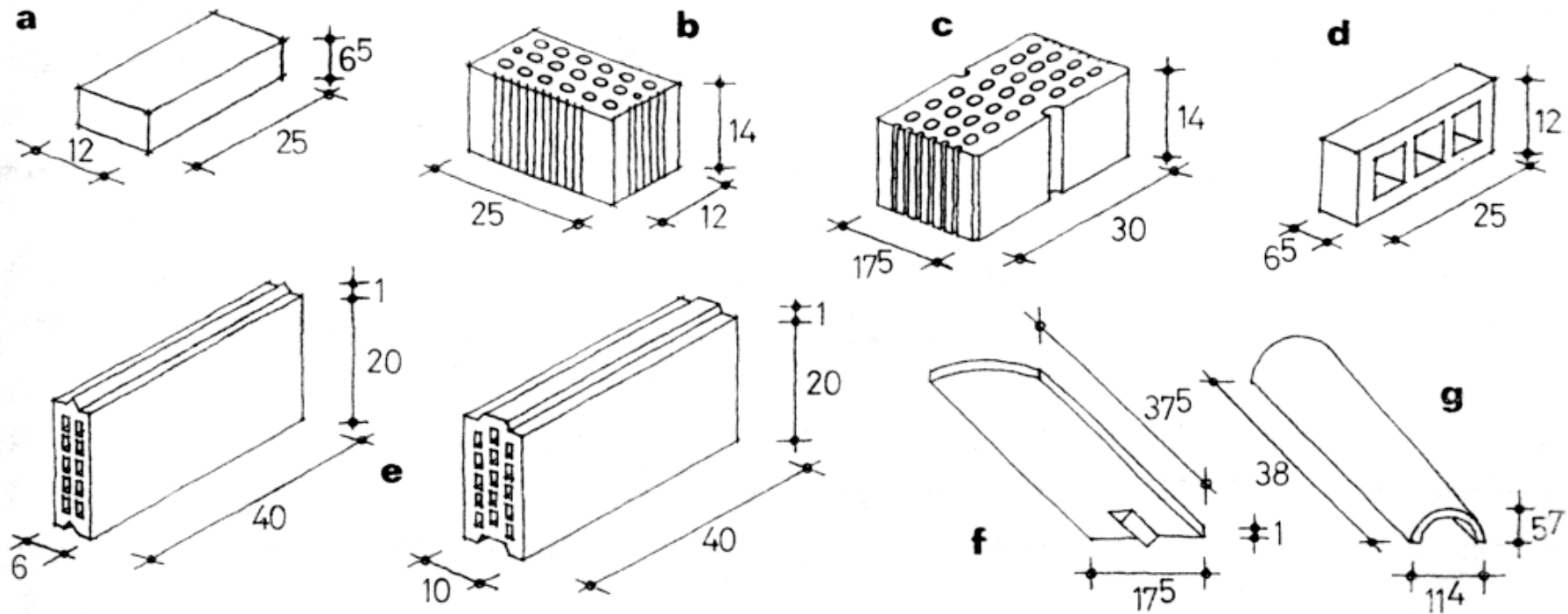
Vályogtéglák: szalmatörök, fűrészpor
szárítás napon
falazás sárral

6. ábra Vályogvető keretek, egyrekeszes, dupla- és sokrekeszes keret

Könnyűvályog: ácsolt fa tartószerkezet
híg sárban fürdetett szalma kitöltés

Égetett agyaggyártmányok

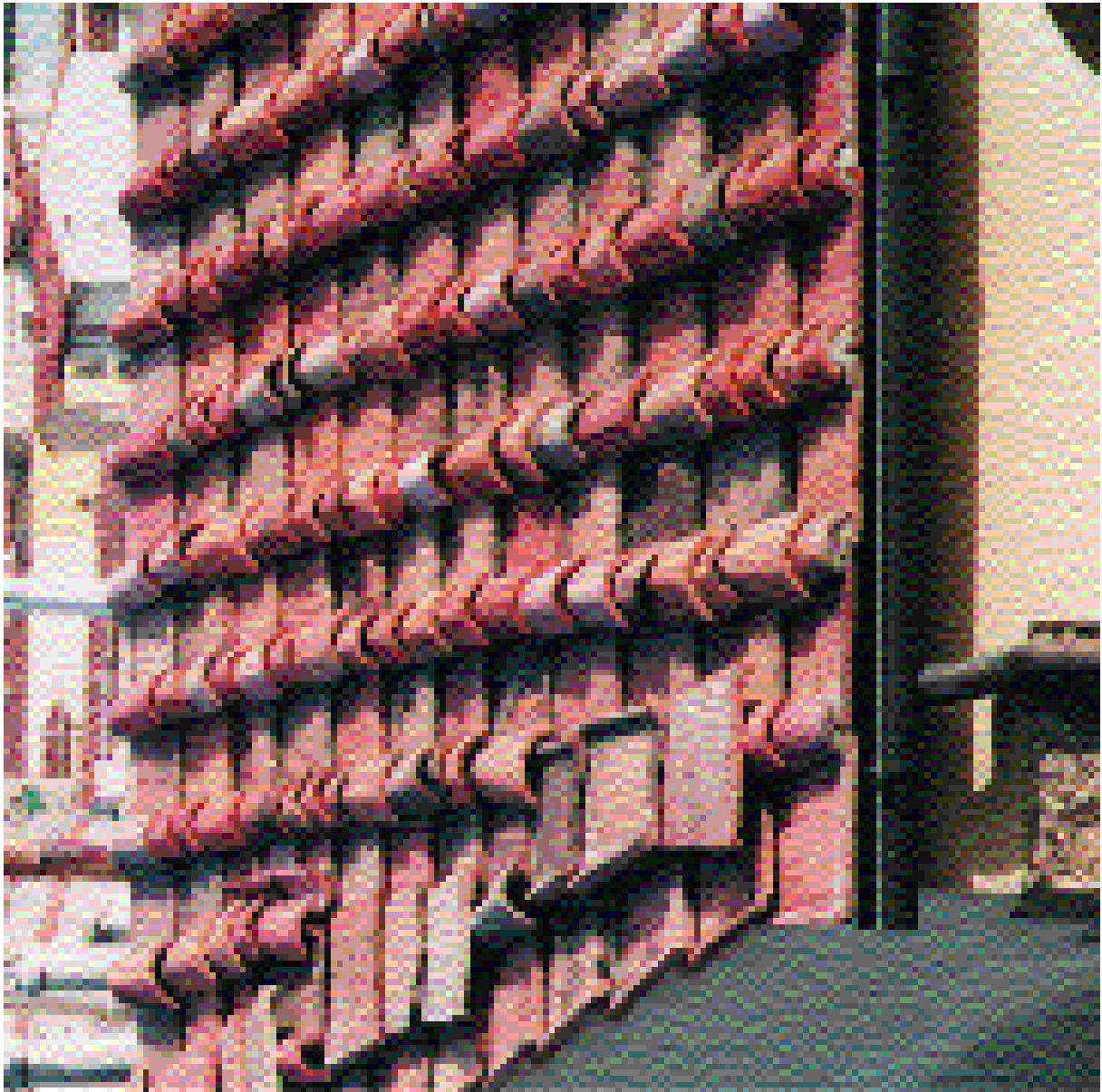

36. ábra. A legfontosabb égetett agyaggyártmányok

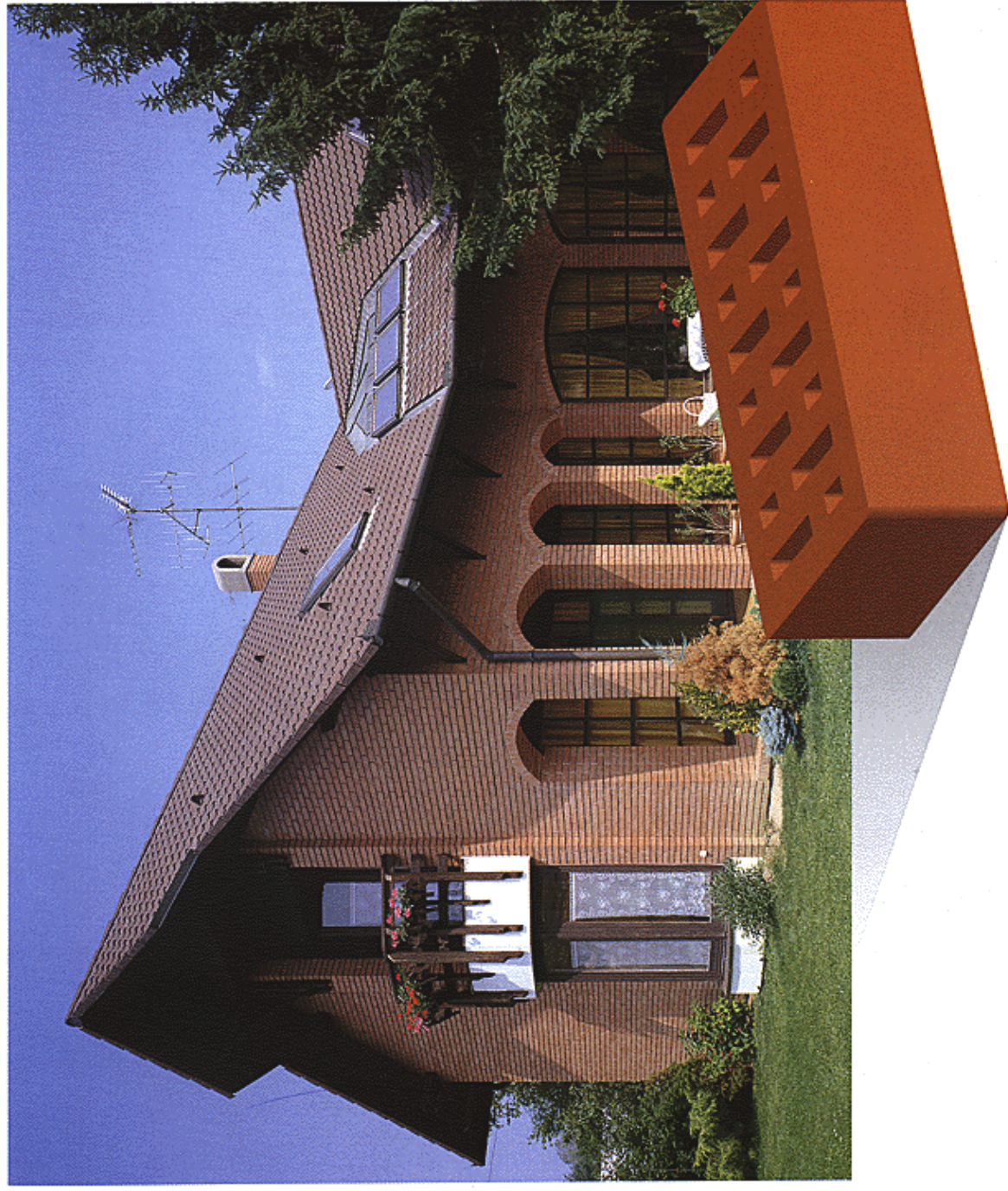
a) tömör falazó agyagtégla, b) soklyukú égetett agyagtégla, c) B 30 jelű üreges blokktegla, d) homlokzati egész méretű falburkoló tégla, e) soklyukú válaszfaltéglák, f) hódfarkú tetőcserép, g) kúpcserép

Időtállóbbak

Gyártásához szállításához sok energia kell.

Téglapari Rt.

BURKOLÓTÉGLA

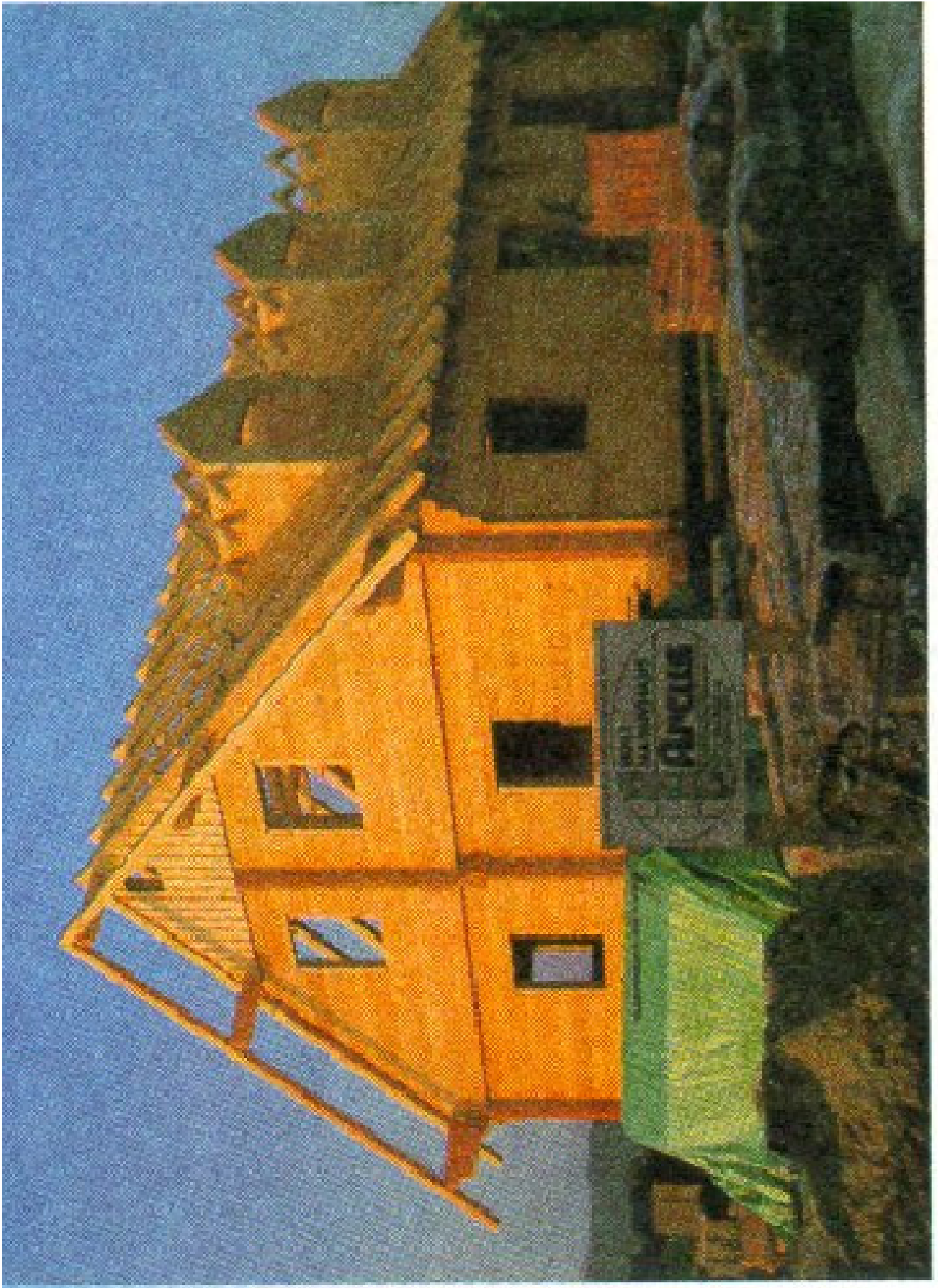

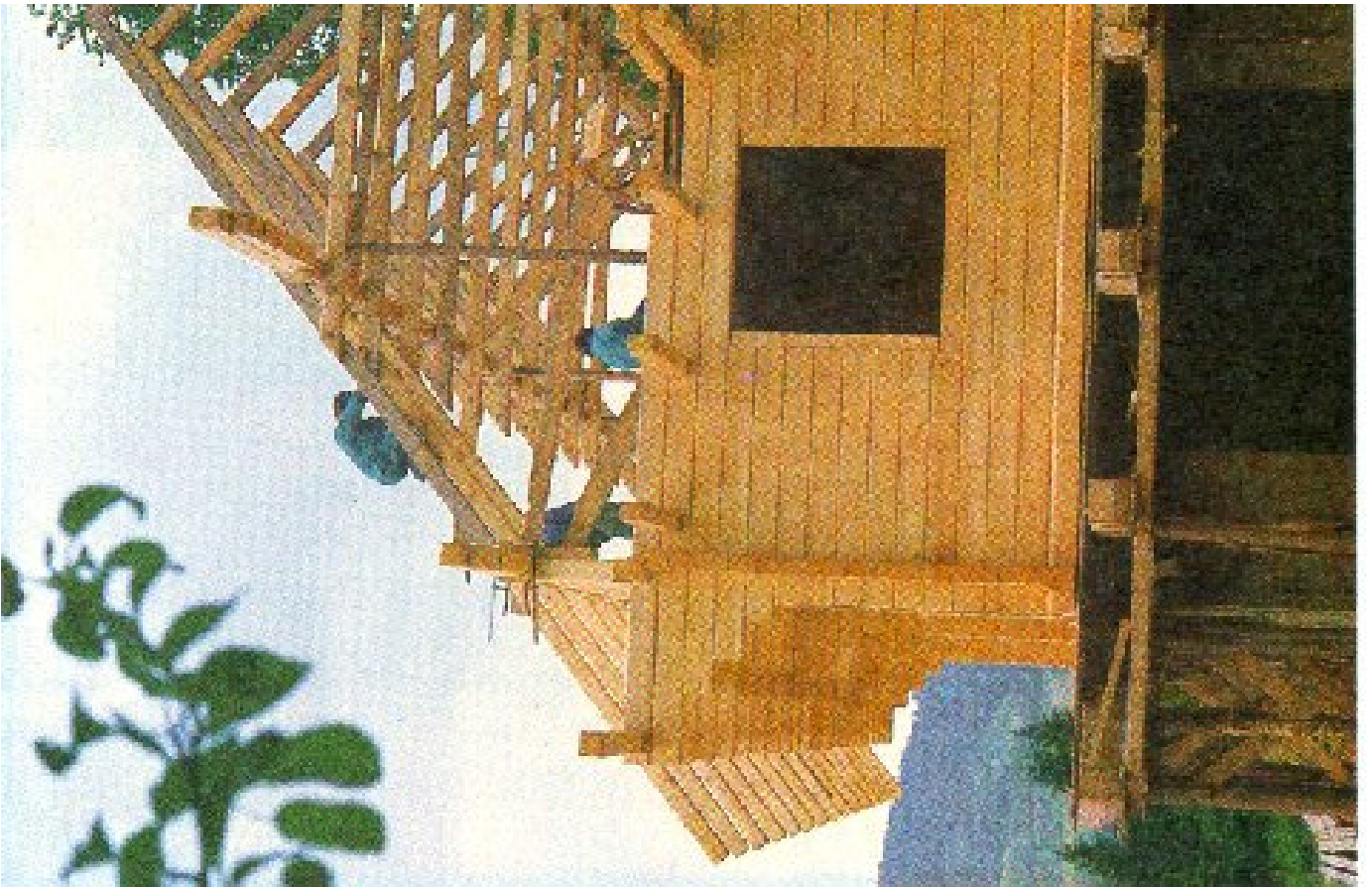
Építőfa: növekedési idő 50-120 év
helyi fát - trópusit ne M.o.: 89% lombos 11% fenyő
fenyőfélék, tölgy, bükk, gyertyán, akác
Jó hőszigetelés, hangszigetelés, meleg érzet.

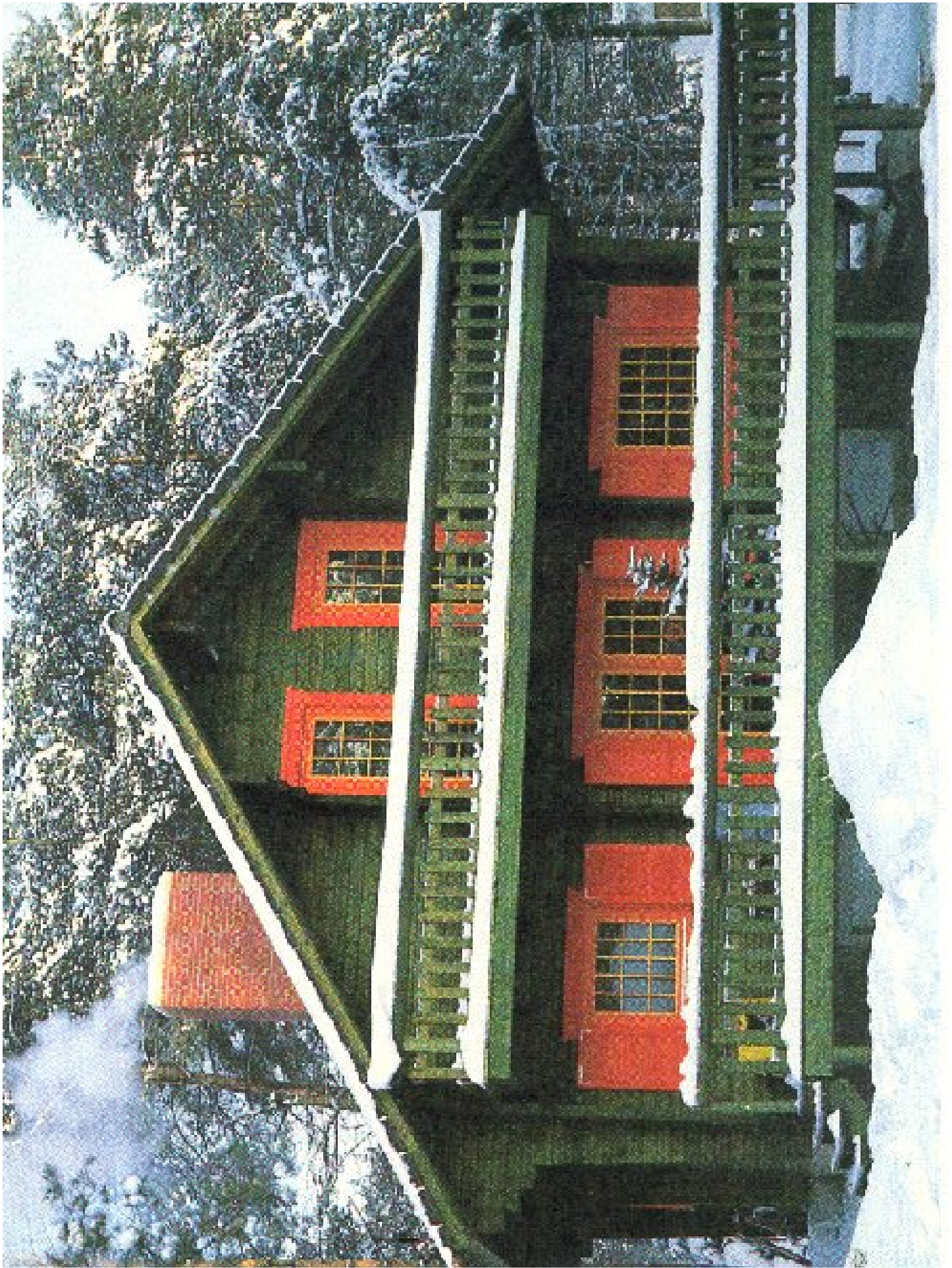
Egyéb faipari termékek:

- linóleum
  - őrölt parafa - újra terjed
  - papír
  - réteges lemez
  - parafa
  - gumi
- konzerválás: lenolaj, méhviasz

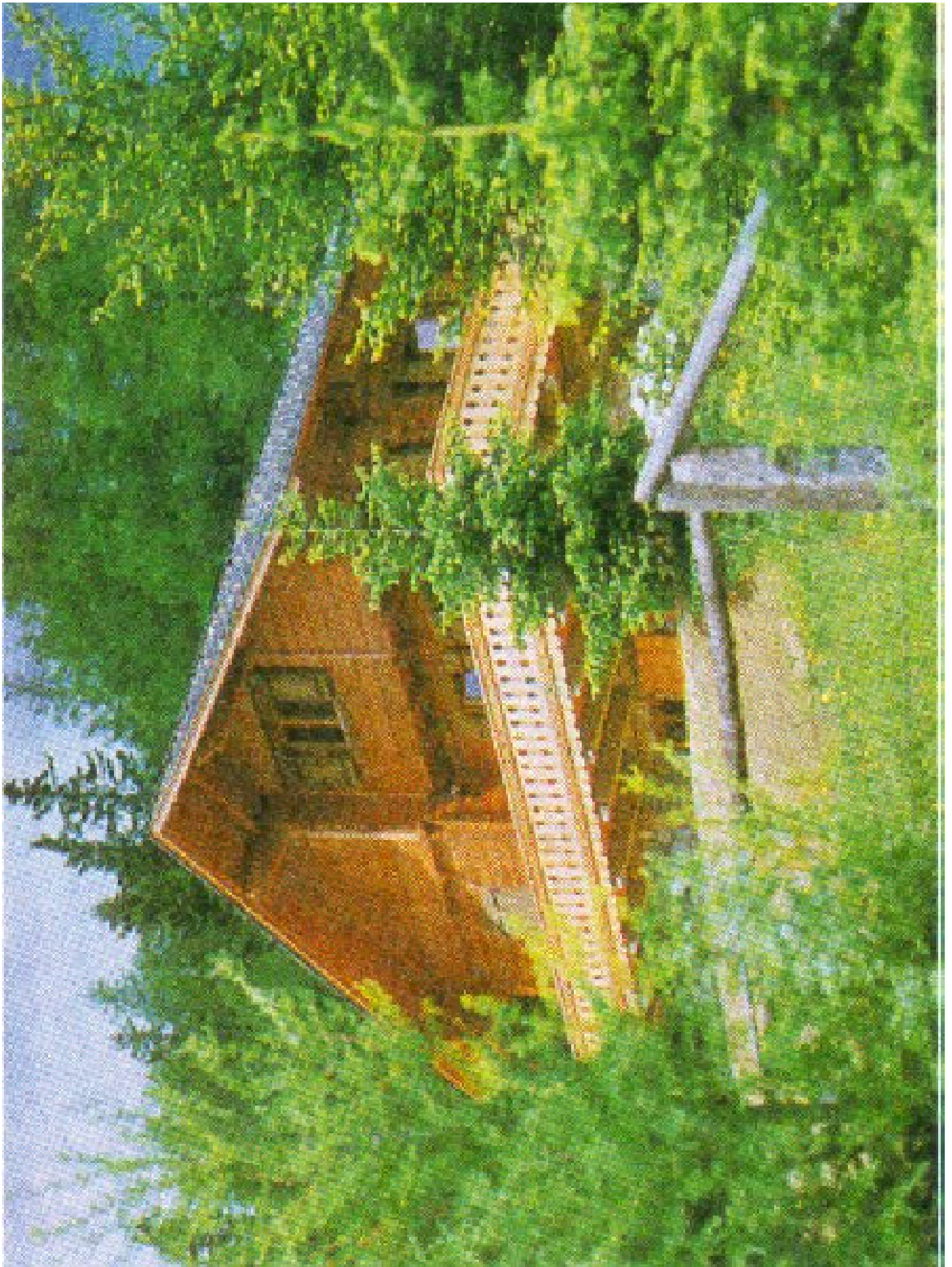

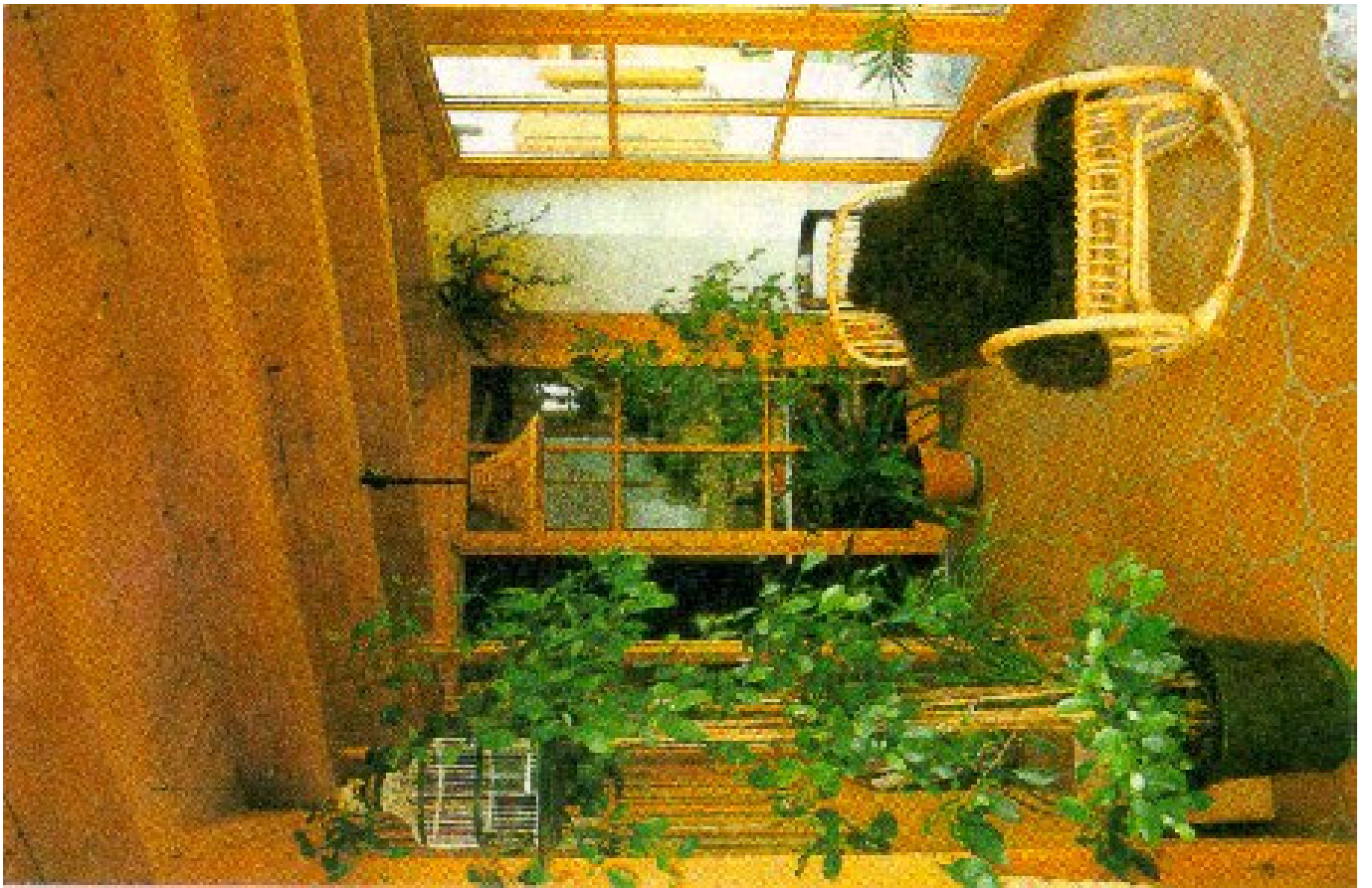

Fa fedés
Norvégia

Naptér
Írország

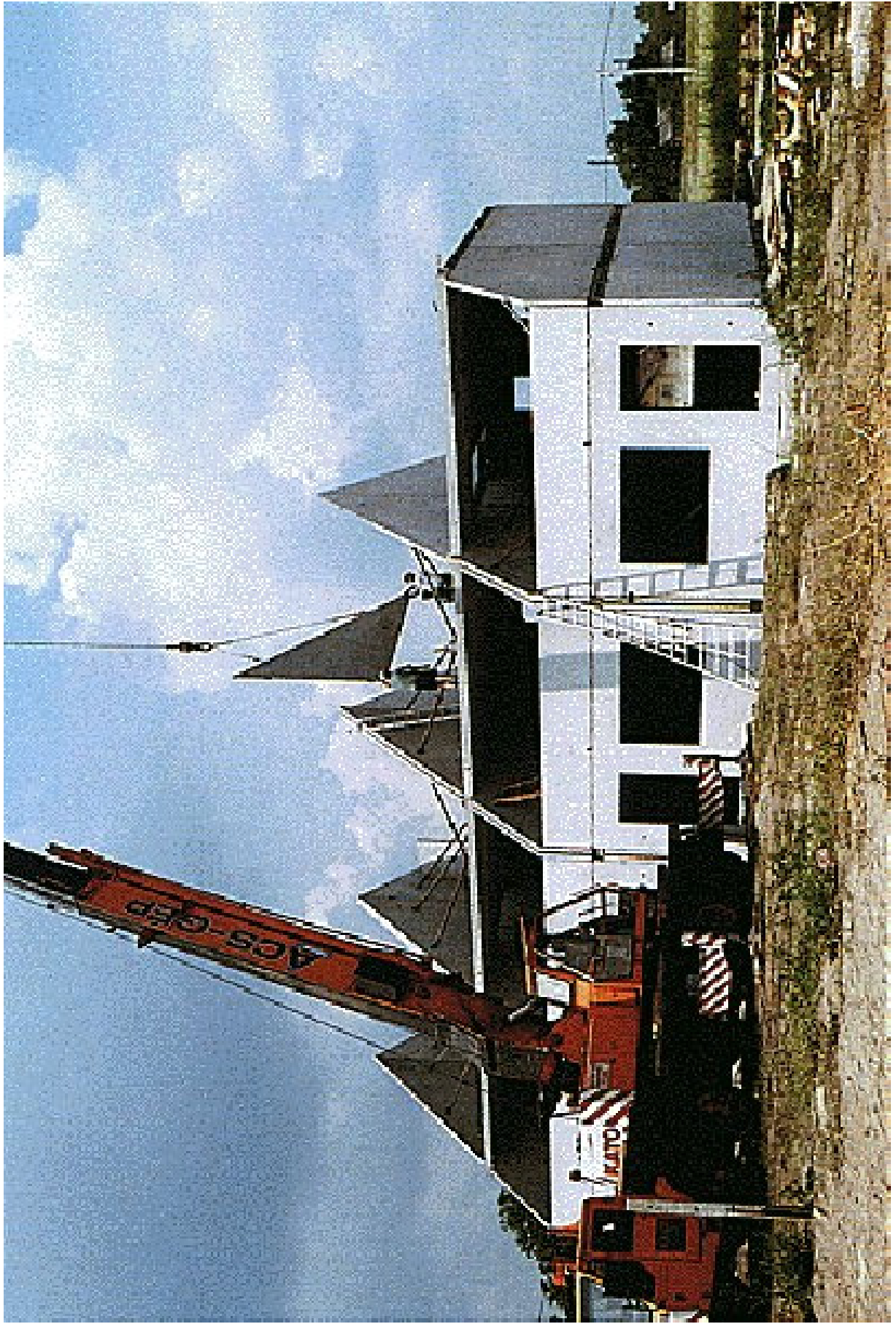

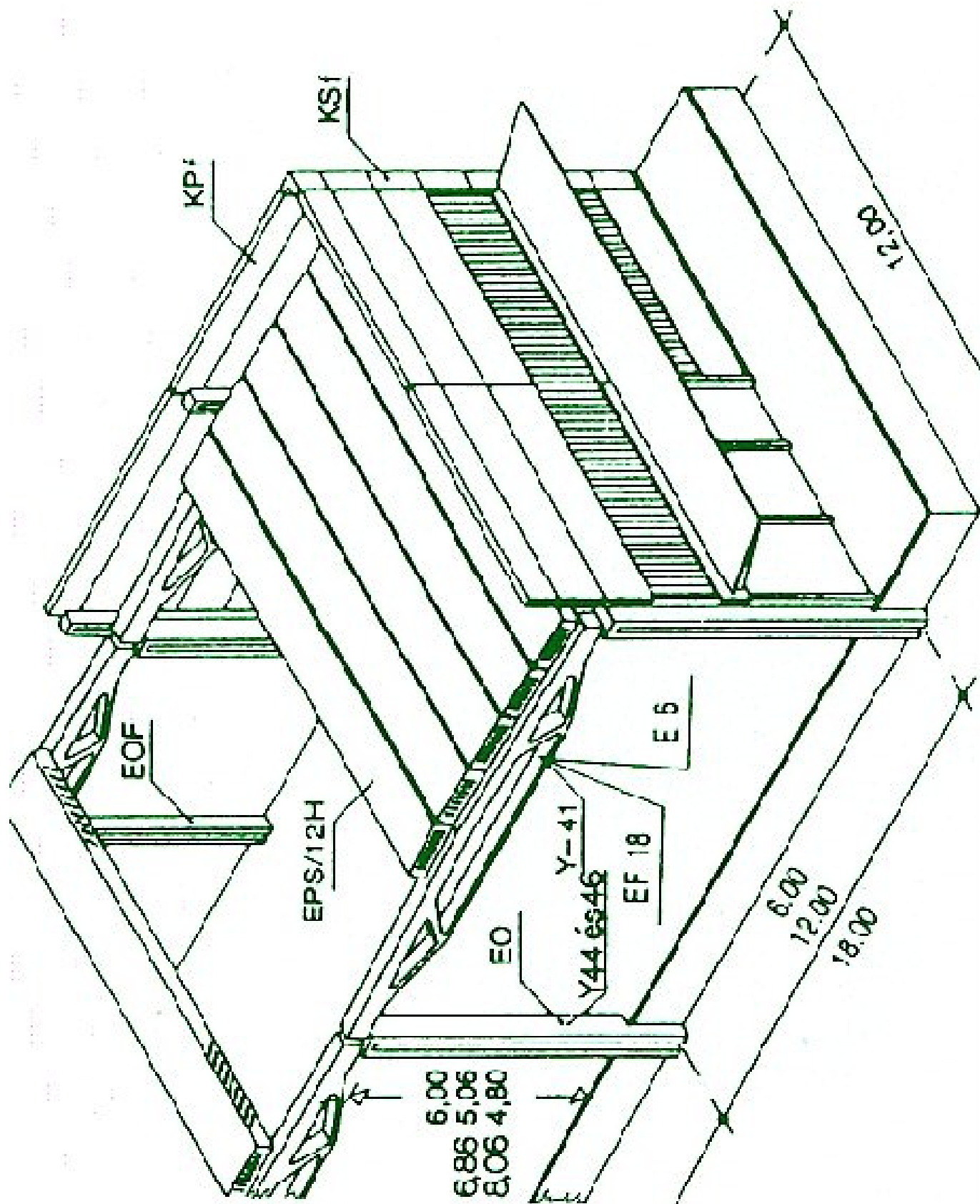

Kazettás famennyezet
Erdély

Nehéz és könnyű szerkezetek összehasonlítása

Nehéz szerkezet (kő, tégl, beton)	Könnyű szerkezet (fém, műanyag, fa)
<ul style="list-style-type: none"> • súlyos • vaskos • nehezen szállítható • lassabban építhető • hőszigetelés mérsékelt	<ul style="list-style-type: none"> • könnyű • vékony szerkezeti elemek • könnyen szállítható • könnyen szerelhető • jó hőszigetelés
<ul style="list-style-type: none"> • olcsóbb • nagy hőtehetetlenségű • kedvező klímát biztosít • nagy élettartamú (50-100 év)	<ul style="list-style-type: none"> • drágább (kivéve fa) • kis hőtehetetlenségű • nyáron meleg • rövid élettartamú (15-40év)
főként a természetes anyagok tartósan környezetbe illők	a mesterséges anyagok (a fa nem) könnyen „tartós” hulladékká válnak, a környezetet terhelik

Nád és fű: tetőfedés zsúp

szalmafedés

Rozsszalma fedés Írország

Fémek:

öntöttvas oszlopok
raktárak
ipari épületek

szükségesek ma is

- ólom, cink, alu edény   ártalmas
- fődém vasalás   fejfájás

Vakolat: felületi struktúrák, természetes megjelenés

Téglalburkolat
Dublin

Nagymaros

Üveg: újrahasznosítható - ha már összegyűjtöttük

Festékek, oldószerek, lemosók vizes alapúak jók

Műanyag

Egyéb ismeretek

- helyszín ismerete
- korszerű energetikai ismeretek
- használók örömére kell tervezni

Intuíció és művészi elképzelések

Zöld homlokzatok

Növényekre szükség van - globális problémák
"Növényhordozó" homlokzatok

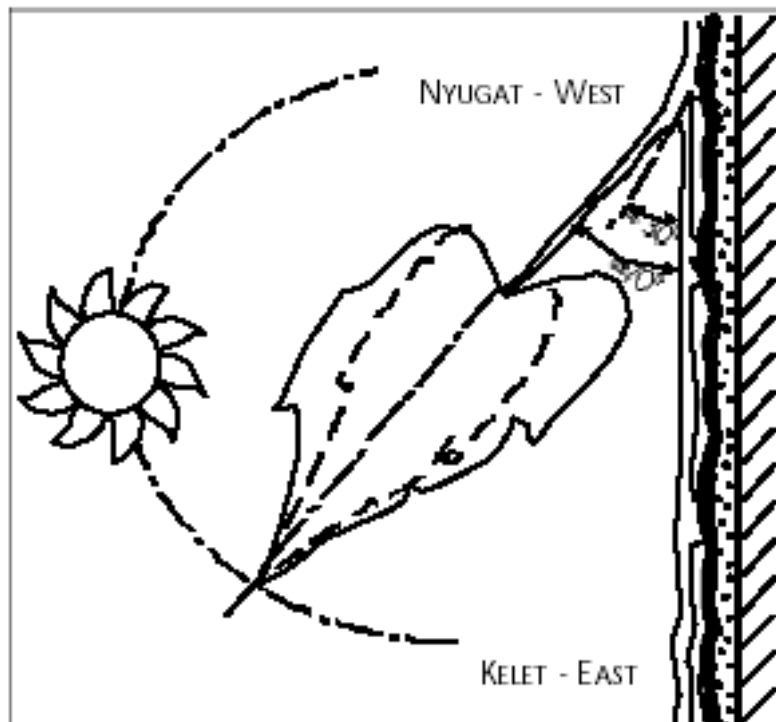
Hatásuk:

- pszichológiai, szociológiai
- építészeti - épületformáló szempontok
- levegő tisztítása oxigén, por, légmozgás
- hőm csökkenés - légnedvesség
- napsugárzás ellen, hőingadozás ellen
- szél
- hőszigetelés
- hangszigetelés

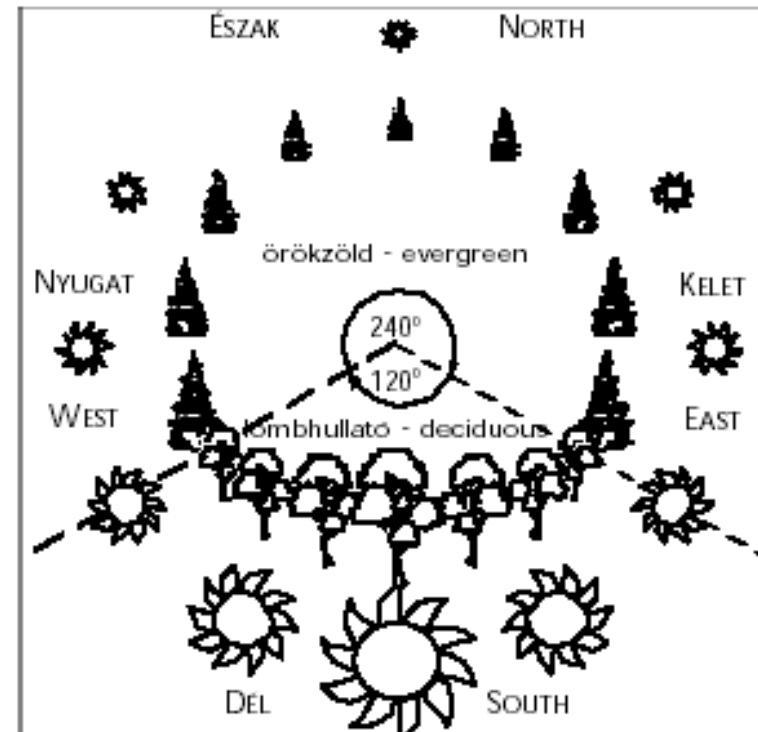

Növények kiválasztása

- mikroklíma (hőmérséklet, fény, nedvesség, levegő)
- tájolás
- homlokzat magasság, tagoltság, falszerkezet
- talaj
- vandalizmus-probléma

A level és a szár által bezárt szög nyáron $\approx 70^\circ$ - a Nap magasan áll - telen pedig az alacsony napállás miatt csupán 30° .

A tájolás és a használható növények az épület különböző homlokzatain.

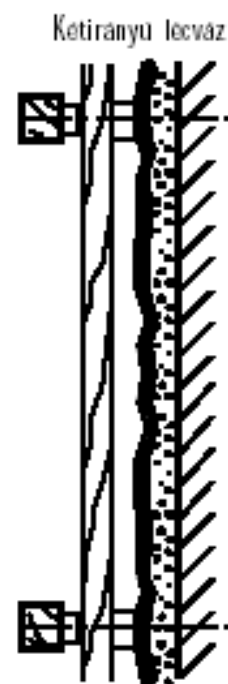
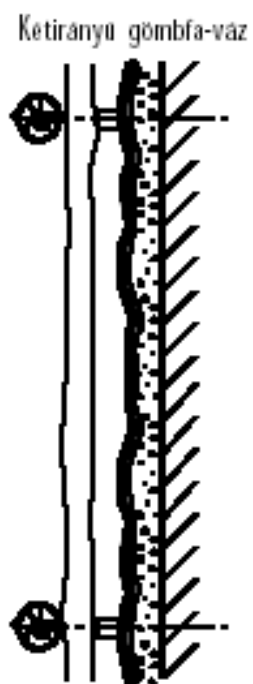
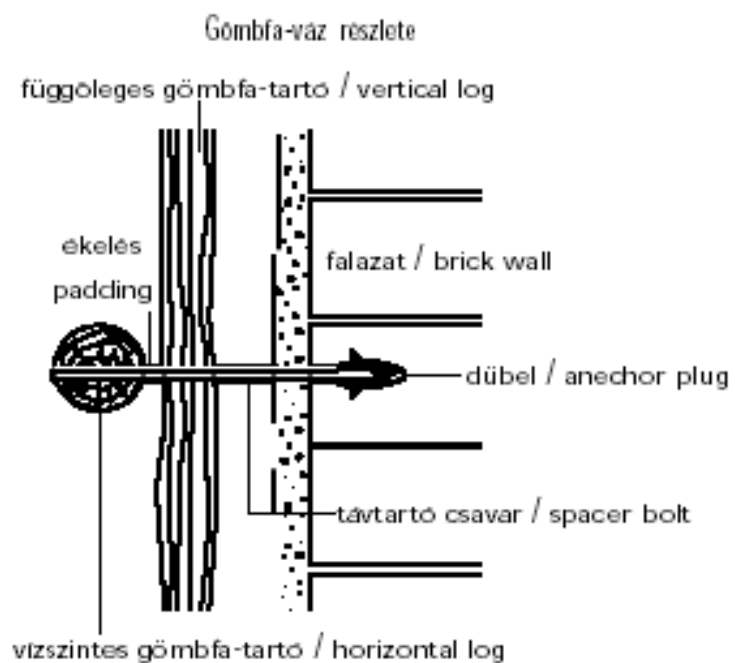
Szerkezeti kialakítás

Falra futó

Vázszerkezetre futó

farács

fémrács

fémháló

Növények gondozása

- jó minőségű ültető anyag
- talaj
- jó ültetés
- fagyvédelem
- permetezés

Fafójtó

Eroteljes kuszónövény, mely barhol megél és 9 m-nél magasabbra is felkapaszkodik. Ősszel színpompás díszje a háznak. Napot, felárnyékokat kedvel, átlagos kerti talajba ültethetjük.

Díszbokor

Közepes vízigényű növény, mely fajtától függően egynyári, ill. evelő. Tamasztekra futtatva neveljük, mivel termései súlyosak. Az érett termés kiszáritva dekorációnak alkalmas.

Azalea

Lombhullató és telizöld fajtái ismertek, a mi klímánkat a lombhullatók jobban bírják. Savanyú kémhatású, laza talajba ültessük, felárnyékokba. Virágzata nagyon szép, fajtától függően sokszínű.

Havasszépe

A Rododendronok népes családjának egy fajtája, örökzöld. Virágai a kék szín kivételével a színskála valamennyi színében pompáznak. Fényárnyékokban, laza-, savanyú kémhatású talajban neveljük.

Borostyán

Örökzöld növény, mely barhol megél, számos fajtája ismert. Bármely kerti talajba, árnyékos helyre ültessük, de a tarka levelű fajtáknak több fényre van szükségük. Rendszeresen metszünk!

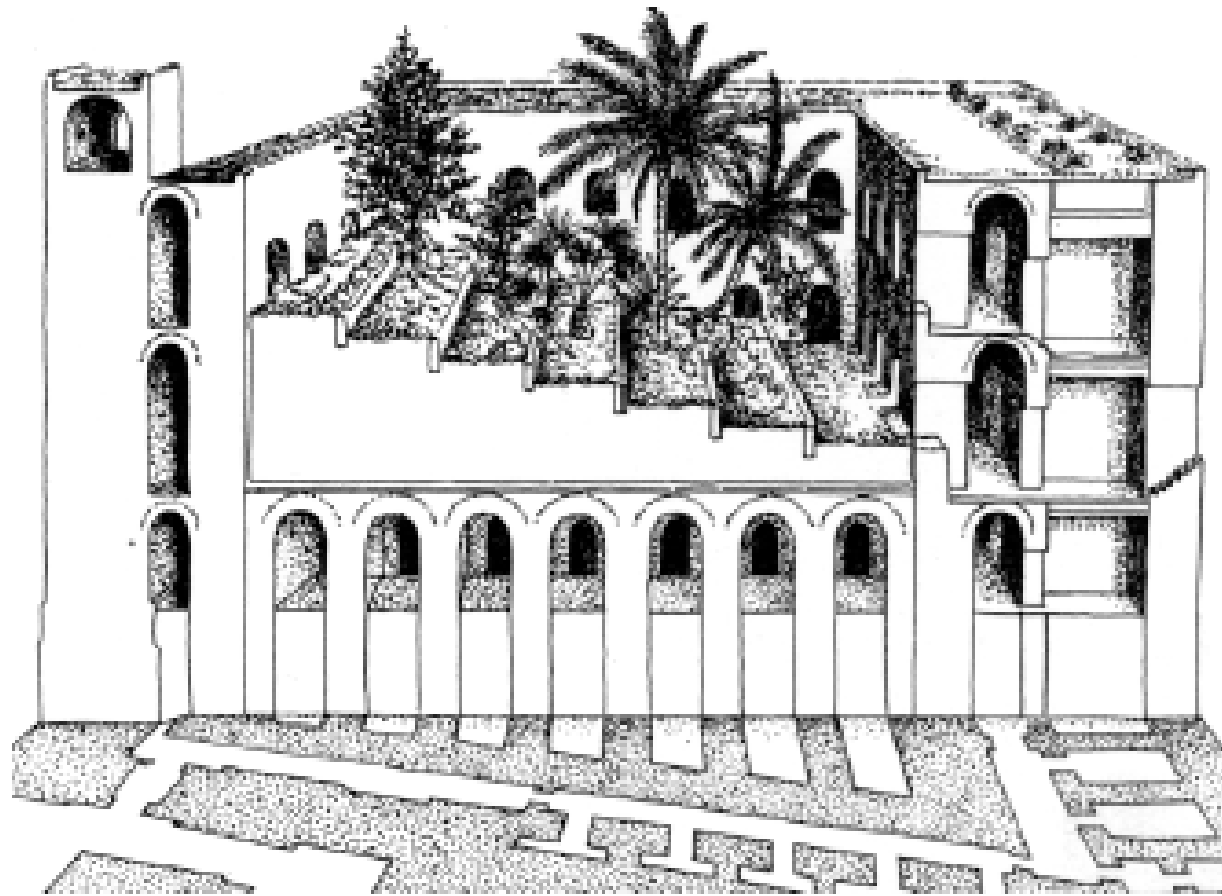
Zöldtetők

Harc a zöld területekért

Története

Szemiramisz függőkertje 7. csoda
Hét szintes teraszrendszer

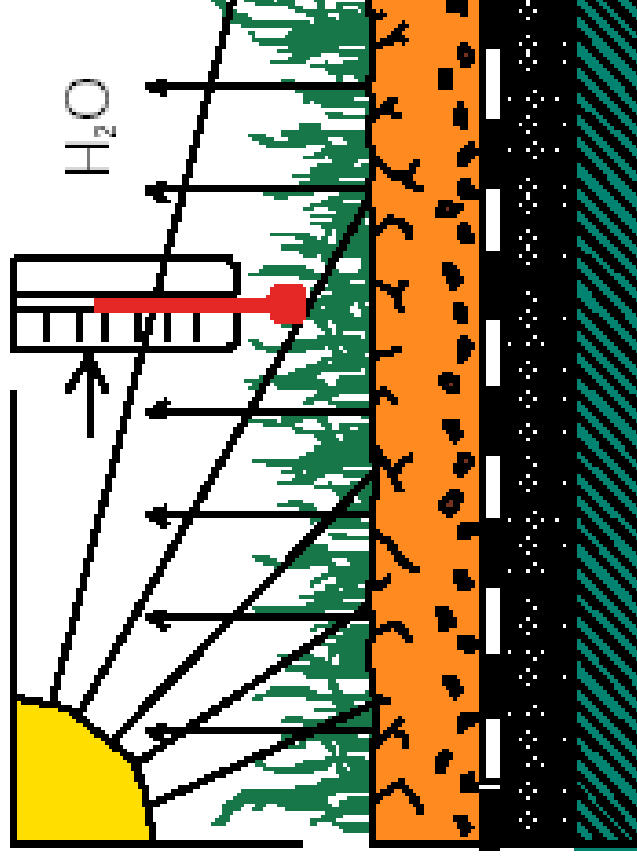
Európa - reneszánsz
Északi népek népi építésze
Magyarország:
Mátyás Buda, Visegrád
Bethlen Gábor Sárospatak
Lórántffy Zsuzsanna

Norvégia

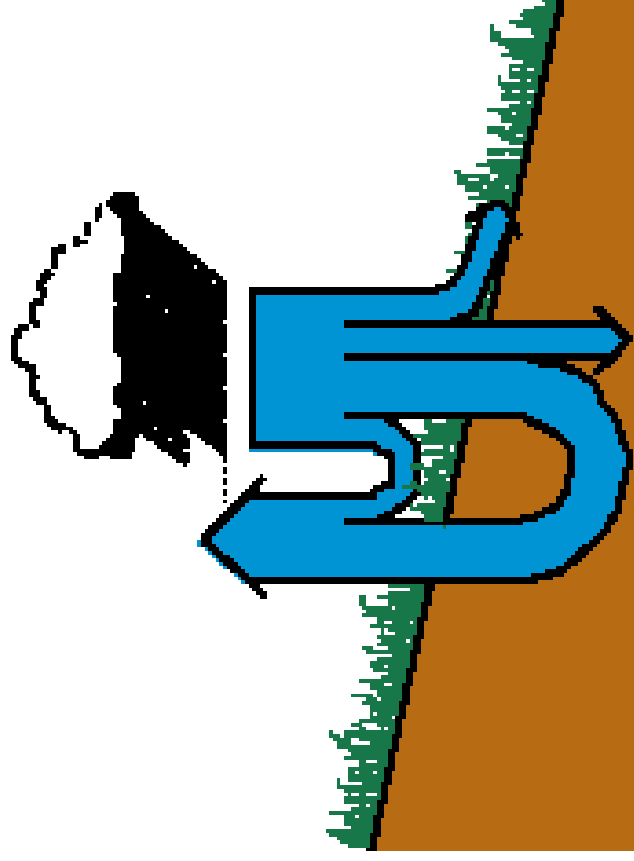

● A zoldtetők ökológiai előnyei ●

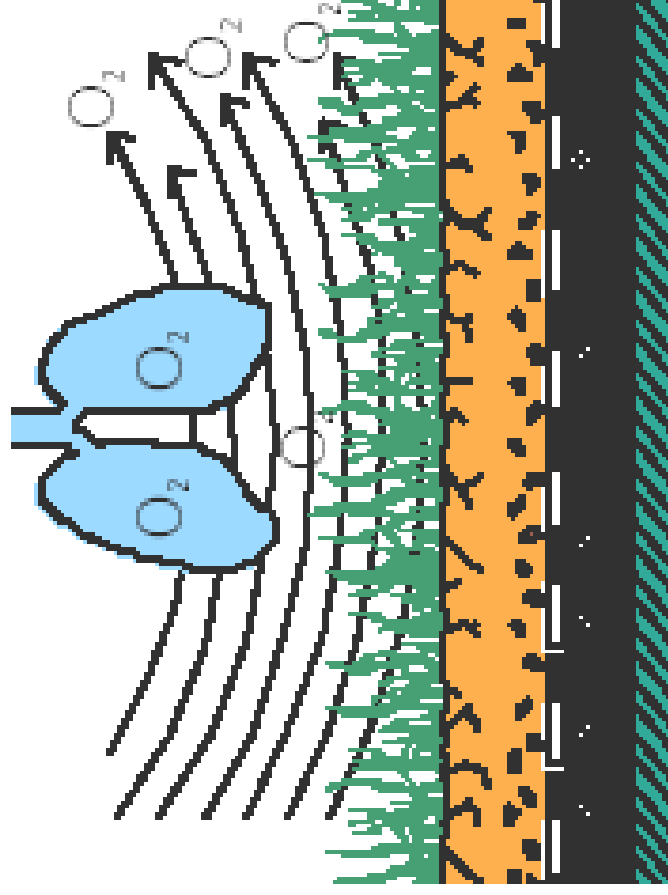
A növényzet vízparologtató hatása és oxigentermelése javítja a helyi mikroklímát: a párolgás szabályozza a levegő hőmérsékletét, az oxigentermelés pedig tisztul a szennyezett levegő.

A csapadékvíz visszatartásával, a vízelvezetésével csökken a csapadékvíz-elvezető hálózat csúcsigénybevétele.

A növényzet porlekötő hatása tisztább életkörülményeket biztosít.

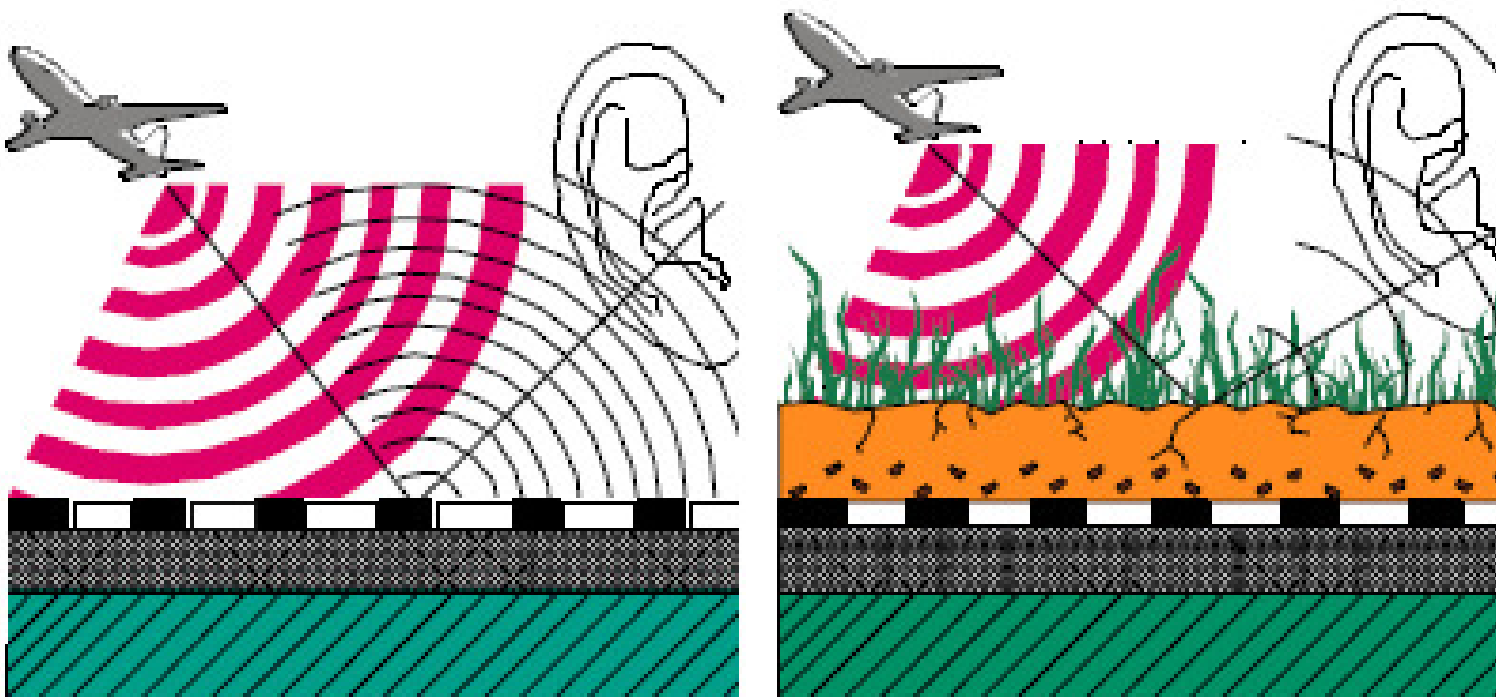

Kellemes, megnyugtató, közérzetjavító látványt nyújt, különösen alkalmas bizonyos épületek merev, dobozszerű hatásának oldására, a városkép javítására.

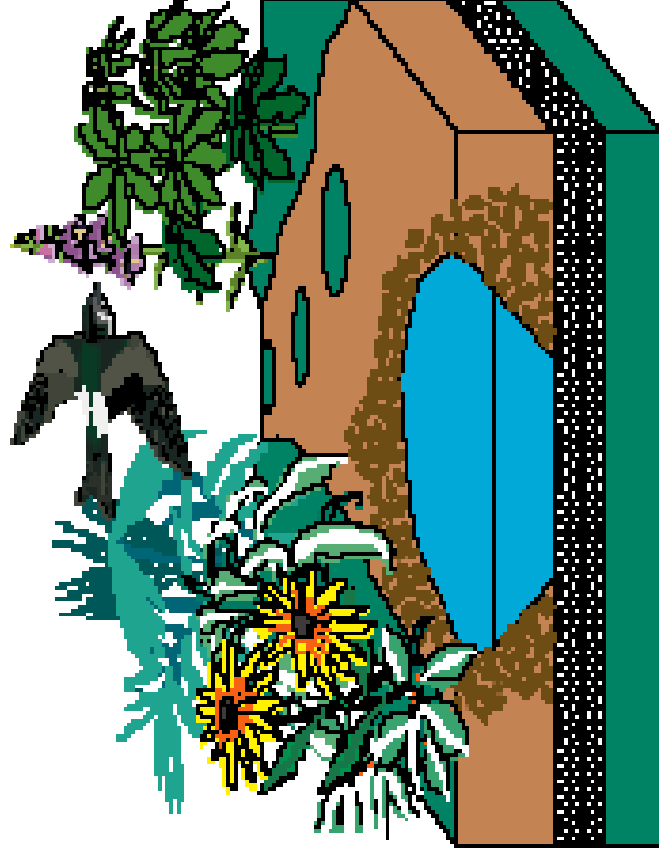

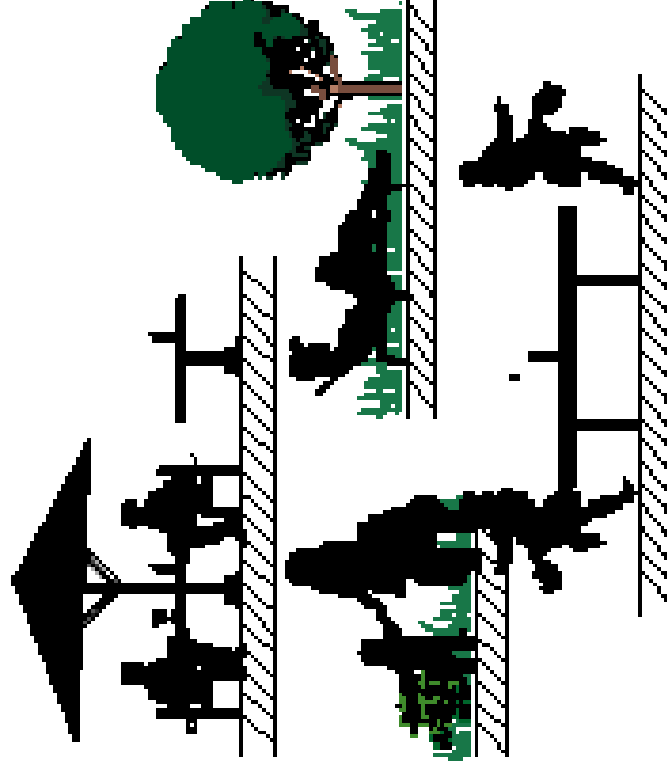
Lapostetők hanggátlása: 2-3dB

Új életteret nyújt egyes növényeknek
és állatoknak.

Bovíti az emberek lakohelyi pihenési-
szórakozási lehetőségeit.

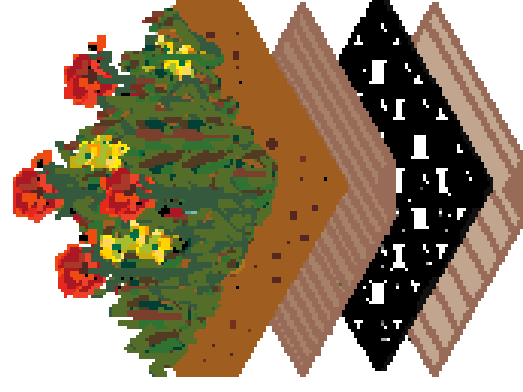

Tetőfajták

- Extenzív zöldtető ("ökotető"): ≤ 20 cm
szárazságtűrő gyepek, sziklakerti növények
sztyeppenövényzet
gondozást nem igényel
- Intenzív zöldtető ("tetőkert")
vastagabb termőréteg 20-40 cm
rendszeres és gondos ápolást igényel

ZÖLDTETŐ FELEPÍTÉSENY

Növényzet és termőtalaj

Szűrő réteg

Víztaózó-védő réteg(ek)

Védő-elválasztó réteg

TETŐSZIGETELESEK (változó sorrendben)

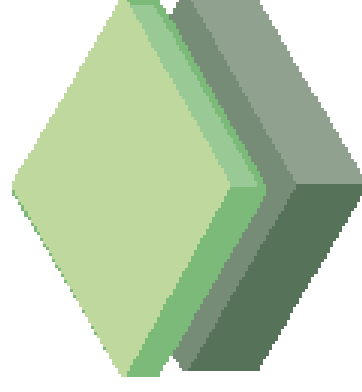

Csapadékvíz szigetelés

Hőszigetelő réteg(ek)

Páravédelmi réteg

TEHERHORDÓ SZERKEZET

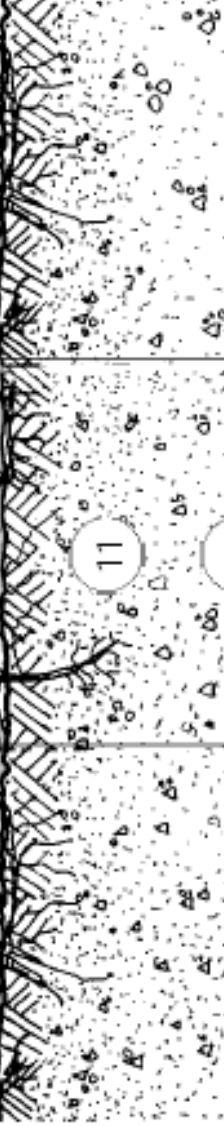

Lejttest adó réteg

Födém szerkezet

SZERKEZETI RÉTEGEK

RÉTEGRENDEK ÁBRÁI - ILLUSTRATION OF LAYERS

NOVENYZET (extenzív vagy intenzív)	12	
TERMOTALAI TERMÓFÖLD	11	
SZŰRŐ-VEDŐ RÉTEG	10	
VIZTÁRÓZÓ-VIZELVEZETŐ (drenázs) RÉTEG	9	
GYÖKERZET ELLENI VEDŐ RÉTEG	8	
CSAPADEKVIZ SZIGETELÉS	7	
ELVÁLASZTÓ-VEDŐ RÉTEG	6	
HOSZIGETELŐ RÉTEG	5	
PÁRAZÁRO RÉTEG	4	
LEÍTÉST ADÓ RÉTEG	3	
TEHERHORDÓ SZERKEZET	2	
FELÜLTETRIEGYENLÍTŐ ES FELÜLTÉRKÉPZŐ RÉTEG	1	
RÉTEGRENDEI ALAPTÍPUSOK		
		EGYENES RÉTEGRENDO CONVENTIONAL ROOFING SYSTEM
		FORDÍTOTT RÉTEGRENDO INVERTED ROOFING SYSTEM
		KETTŐS HOSZIGETELÉS DUAL INSULATED ROOFING SYSTEM

ZÖLDESÍTETT LAPOSTETŐK RÉTEGRENDJE

SZERKEZETI RÉTEGEK EGYENES RÉTEGREND

- 12 NÖVÉNYZET(extenzív vagy intenzív)-függ terület,klíma,alépítmény,
megrendelő igényei, növényélettan
- 11 TERMÔTALAJ, TERMÔFÖLD növények igénye szerint
- 10 SZÛRÔ-VÉDÔ RÉTEG finomszövésű műanyagszövet
- 9 VÍZTÁROZÓ-VÍZELVEZETÔ (drenázs) RÉTEG sokfajta
- 8 GYÖKÉRZET ELLENI VÉDÔ RÉTEG polietilén, PVC
- 7 CSAPADÉKVÍZ SZIGETELÉS hegesztett PVC
- 6 ELVÁLASZTÓ-VÉDÔ RÉTEG polipropilén v. filc
- 5 HÔSZIGETELÔ RÉTEG extrudált polisztirol $\lambda \leq 0,05 \text{ W/mK}$
- 4 PÁRAZÁRÓ RÉTEG $\geq 0,1 \text{ mm}$ alufólia
- 3 LEJTÉST ADÓ RÉTEG kavicsbeton 2 %
- 2 TEHERHORDÓ SZERKEZET "masszív" beton, vasbeton
- 1 FELÜLETKIEGYENLÍTÔ ÉS FELÜLETKÉPZÔ RÉTEG

